

Bioplyn jako základ

Prestižní Evropskou cenu za energetickou efektivnost (EEA) převzala v těchto dnech v Drážďanech obec Kněžice na Nymbursku. Ocenění získala za výstavbu unikátní bioplynové stanice s kogenerační jednotkou, která je nyní hlavním zdrojem energie v místě, a za další úsporná opatření.

Jedním z nich bylo například zvýšení efektivity veřejného osvětlení. Projekt biostanice v ceně 135 milionů korun provedla společnost Skanska CZ od března 2006 do září 2007. Investorem byla obec Kněžice, která čerpala 85% prostředků ze strukturálních fondů EU a zbytek prostředků pokryla vlastní půjčkou a dotací ze Státního fondu životního prostředí. Evropská cena za energetickou efektivnost, European Energy Award (EEA) je cena za dosažení úsporných energetických cílů udělovaná obcím s podporou Evropské komise v rámci programu BALANCE.

Úsporná cesta

Obec Kněžice, jejíž starosta Milan Kazda unikátní stavbu inicioval, nebyla plynofikována a její obyvatelé topili donedávna hlavně tuhými palivy. Chyběla zde i splašková kanalizace, což byl další důvod pro realizaci unikátní stavby. Obec Kněžice se rozhodla jít v oblasti vytápění a výroby energií ekologickou a úspornou cestou. Jednalo se o technologicky náročný a komplexní projekt, který má nyní šanci stát se vzorem pro ostatní obce v České republice. Navíc se po dvou litevských stavbách jedná teprve o třetí projekt v zemích střední a východní Evropy, který toto významné ocenění získal. Program European Energy Award oceňuje města a obce v rámci Evropské unie, které na svém území iniciují zásadní kroky směrem ke snížení energetické náročnosti a využití obnovitelných zdrojů energie. „**Nezávislý auditor ocenil**

především energetickou soběstačnost obce v celé šíři, která například vedla k významnému snížení emisí CO₂ z lokálních topenišť,“ uvedl Juraj Krivošík ze SÉVEn, Střediska pro efektivní využívání energie, které tento program koordinuje v České republice a jeho prvním partnerem u nás se stala právě obec Kněžice.

Rozsah projektu

Projekt Energeticky soběstačná obec Kněžice zahrnuje soustavu centrálního zásobování teplem s rozvodem tepla, již jako zdroj slouží centrální kotelna na biomasu a bioplynová stanice, která celoročně vyrábí elektřinu a teplo. K ní bylo připojeno 149 automatických předávacích stanic, tj. 92% trvale žijících obyvatel obce, kteří využívají vytápění a ohřev teplé užitkové vody

z tohoto systému.

V obci trvale žije 400 obyvatel ve zhruba 120 rodinných domcích. Podle informací starosty Milana Kazdy stáli v obci před rozhodnutím, zda stavět kanalizaci a čističku odpadních vod nebo se pustit do ojedinělého projektu bioplynové stanice. Ta **řeší zpracování komunálního odpadu, výrobu tepla pro téměř celou obec za přijatelné ceny a ještě mají zisk z prodeje vyrobené a do sítě dodávané elektřiny v kogenerační jednotce.**

Vypracovali projekt v rámci programu Infrastruktura, financovaného z fondů EU, našli zdroje na dofinancování, vybrali vhodného dodavatele, přesvědčili občany. Rozkopali celou vesnici a vybudovali náročné dílo.

Energetická soběstačnost

Nyní jsou Kněžice z velké části energeticky soběstačné. Většina budov v obci má ekologické vytápění obnovitelnými zdroji a vyrábějí se zde topné pelety z biomasy. O likvidaci splaškových vod a odpadu z místní farmy se pak stará bioplynová stanice. V ní mohou za poplatek ekologicky likvidovat organický odpad i obyvatelé a firmy z okolních obcí.

Bioplynová stanice má 330 kW elektrický a 405 kW tepelný výkon. Její roční produkce činí přibližně 2600 MWh elektřiny a kromě elektrického proudu produkuje vysoce kvalitní hnojivo. Kotelna na biomasu má pak výkon 1,2 MW. Část produkce elektrické energie přitom vykoupi společnost ČEZ jako „zelenou elektřinu“.

Investice na jednoho připojeného odběratele činí cca 1 milion korun. To je na první pohled vysoká částka. Po odečtení všech nákladů od očekávaných přínosů je **jednorroční finanční přínos pro obec ve výši 4,2 mil.Kč.** Tedy i při poměrně vysokou výkupní cenu elektřiny z bioplynové stanice vychází prostá návratnost akce cca 28 let.

-as-

